

‘ಮುಟ್ಟಾಳೆ’ಗೂ ಬಂತೇ ಕೊನೆಗಾಲ!

ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್‌ನಂತೆ ಮುಕುಟ ಪ್ರಾಯವಾದ ‘ಮುಟ್ಟಾಳೆ’ ಕಾಲನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೆರೆಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಡುವಂತಹದ್ದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಉಡುಪಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡದ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರಸಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಒಳಗೊಂಡು ಹಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನದಾತನ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೆವರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಮುಕುಟದ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ‘ಮುಟ್ಟಾಳೆ’ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯ ಕಹಿಯಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು!

ಮುಡಿಹಾಳೆ, ಹಾಳೆತೋಪಿ ಎಂದೆಲ್ಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುಟ್ಟಾಳೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ಅಡಿಕೆ ಮರದ ದೊಡ್ಡ ಸಿಂಗಾರದ ಹಾಳೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶಿರಸಿಯ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವೆಡೆ ಇದು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಬಿಸಿಲಿನ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ತಲೆ ಚಿಂಬೆಯಾಗಿ, ಅಡಿಕೆ, ಮಾವು ಬಿದ್ದರೂ ನೋವಾಗದ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಆಗಿ, ಹನಿ ಬೀಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಕನಾಗಿ, ಬುಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮುಟ್ಟಾಳೆಯನ್ನು ಈಗ ಕಾಲೇಜಿನ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರ ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿಯೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

—ನವ್ಯ ಶಿವದೇವ ಮೊಗಟಾ, ನವದೆಹಲಿ

ಜಾಹೀರಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ರೈತ

ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಜಾಹೀರಾತು ಫಲಕ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೊಂದು ಚಿನ್ನದ ಮಳಿಗೆಯ ಜಾಹೀರಾತು. ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸೋದು ಹಾಲಿವುಡ್, ಬಾಲಿವುಡ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟ ನಟಿಯರು, ಹಿರಿತೆರೆ ಕಿರುತೆರೆ ಕಲಾವಿದರು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದವರು, ಮಾಡೆಲ್‌ಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡೋದು ಕನಸಿನ ಮಾತು. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಜಾಹೀರಾತಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕಂಡದ್ದು ಮುಷಿಯ ವಿಚಾರ.

ಚಿನ್ನದಂಥ ದುಬಾರಿ ವಸ್ತುವಿನ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ರೈತನನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ. ಇದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಭಾಗವಾದರೂ ಜಾಹೀರಾತು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದ. ನಿಜವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬೇಕು. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಗೌರವ ಕೂಡ.

—ಜಯಂತಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ, ಆಗುಂಬೆ

